

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОЛІТИЧНА ІСТОРІЯ СРСР»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Соціальна антропологія
Кількість кредитів ЄКТС	8
Тривалість викладання	6 семестр, 11-12 чверть
Заняття:	
Лекції	4 години на тиждень
Практичні заняття	2 години на тиждень

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5177>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: електронна пошта

Інформація про викладачів:

	Первий Геннадій Леонідович (лекції, практичні заняття)
	Посада: завідувач кафедри історії та політичної теорії
	Вчене звання: доцент
	Вчений ступінь: кандидат історичних наук
	Персональна сторінка: https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/perviy.php
	Е-mail: Pervyi.H.L@nmu.one Кабінет: 1/67

1. Анотація курсу

Студенти отримають уявлення про основні політичні процеси, що протікали в СРСР; опанують основу політичної організації СРСР. На базі отриманих знань та практичних навичок здобувачі зможуть здійснювати аналіз політичних процесів та базових засад організації політичної влади в сучасній Україні.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Політична історія СРСР» є поглиблене вивчення окремих аспектів всесвітньої історії, а також політичних процесів української історії радянського періоду.

Завдання курсу:

вивчити базові засади політичного режиму в СРСР;
охарактеризувати прояви тоталітарних методів правління у політичній сфері;
сформулювати у студентів уявлення про еволюцію радянської політичної системи.

3. Результати навчання:

- знати внутрішню логіку політичних процесів СРСР;
- знати базові закономірності політичних процесів в СРСР;
- аналізувати вплив політичних процесів на суспільно-економічні та культурні процеси в радянському суспільстві;
- визначати результати розвитку політичної системи СРСР в ретроспективі;
- застосовувати отримані знання у аналізі сучасних політичних процесів в незалежній Україні;
- прогнозувати наслідки політичних подій в сучасному українському суспільстві.

4. Структура курсу

Лекції

1. Передумови революції 1917 р.

- 1.1. Російська імперія на початку XX ст.: політична система, реформи 1905 р.
- 1.2. Вплив I світової війни на політичні процеси в країні
- 1.3. Політичні ідеології в Російській імперії
- 1.4. Соціально-політичні процеси в державі

2. Становлення радянської політичної системи

- 2.1. Повалення Тимчасового уряду
- 2.2. Ідеологічне обґрунтування політичної системи радянської влади
- 2.3. «Воєнний комунізм» як спроба реалізації марксистської ідеології

3. Модернізація політичної системи СРСР

- 3.1. Політичні дискусії 20-30-х рр.
- 3.2. Сталінська модернізація політичної системи СРСР
- 3.3. Базові засади функціонування радянської політичної системи
- 3.4. Загальна характеристика радянського тоталітаризму
- 3.5. Конституційне оформлення СРСР

4. Трансформаційні процеси у політичній системі СРСР

- 4.1. Хрущовські реформи та їх політичні наслідки
- 4.2. Суспільно-політичні процеси в радянському суспільстві
- 4.3. Геологічна діяльність вітру та льоду
- 4.4. Геологічна діяльність поверхневих і підземних вод
- 4.5. Процеси в морях, озерах, болотах

5. Україна в складі СРСР

- 5.1. Національна революція і громадянська війна
- 5.2. УРСР в період сталінських репресій
- 5.3. Політичні процеси в УРСР повоєнної доби

Практичні заняття

1 Формування політичної системи СРСР

- 1.1. Базові засади радянського режиму
- 1.2. Політична боротьба в СРСР
- 1.3. Політичні процеси в СРСР в період другої світової війни
- 1.4. Характерні риси тоталітарного режиму
- 1.5. Органи політичної влади СРСР
- 1.6. Особливості федеральної системи СРСР

2. Трансформація політичного режиму у повоєнний період

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

Використовується дистанційний курс «Політична історія СРСР» (<https://do.nmu.org.ua/course/view?id=5177>) в системі Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів за теоретичною та практичною частиною складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за практичну частину (оцінюється максимально у 60 балів) та за теоретичну частину (оцінюється максимально у 40 балів). Практична частина включає оцінювання відповідей на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань. Теоретична частина включає оцінювання підсумкової контрольної роботи. Загалом за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6.3. Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Іспит відбувається у формі усної співбесіди за програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів за іспит: 100.

6.4. Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю:

100% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь правильна, обґрунтована, осмислена, засвідчує вільне володіння матеріалом;

80% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь правильна, проте містить окремі несуттєві неточності;

60% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь містить суттєві неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена;

40% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь неповна, містить грубі помилки;

20% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь фрагментарна, містить окремі правильні елементи;

0% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь відсутня.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту і бути зареєстровані на дистанційний курс «Політична історія СРСР» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5177>)

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Політична історія СРСР» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5177>).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти можуть додатково отримати до 10 балів за виконання додаткової самостійної роботи за курсом, наприклад виконання індивідуальних завдань за додатковою темою – завдання пропонуються викладачем, підготовка доповіді і участь у студентських наукових конференціях за темою курсу, розробка програмного забезпечення при виконанні індивідуальних завдань, підготовка методичних матеріалів і презентацій.

7.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освітим буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office

365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Політична історія СРСР».

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Верт Н. Історія Радянської держави. 1900–1991. Навчальний посібник. Пер. з фр. – Рівне: Видавнича агенція «Вертекс», 2001 – 480 с.
2. Бурмага, В. П. Посібник до вивчення курсу «Історія СРСР (1939–1991)» [Текст] / В. П. Бурмага. – Д.: РВВ ДНУ, 2013. – 52 с.
3. Барвінська П.І. Історія СРСР. Навчально-методичний посібник. Одеса, 2016.
4. Martin Terry. The Affirmative Action Empire. Nation and nationalism in the Soviet Union, 1923 – 1939. – Cornell University Press. – Ithaca and London. – 2001.